

Resum de la 1a sessió del GRUP DE TREBALL D'HORT ESCOLAR I BIODIVERSITAT

Data: Dijous 21 de novembre de 2019

Lloc: Centre d'Interpretació de la Mitjana

Horari: de 17.45 a 19.45 h

Dinamització: Diana Calvo Boyero (coordinadora de l'Agenda 21 Escolar de Lleida)

Assistents: Raquel Ferrer (ESC Enric Farreny), Marta Broto (ESC Enric Farreny), Juan de Miguel (ESC Joan XXIII), Ramon Fontova (INS Maria Rúbies), Roger Bergadà (COL FEDAC), Pilar Vila (COL FEDAC), Ares Gómez (ESC Pinyana), Cecília Domingo (ESC Pinyana) i Raúl Rivas (INS ESC Magraners i ESC Ciutat Jardí)

S'Excusen: Montse Rius (INS Guindàvols), Montse Bañeres (INS Escola del Treball), Anna Corretje (ESC Pràctiques II)

Altres membres: Banca Sanjuan, Sandra López i Anna Ma. Lladós (Llar d'Infants Josep Borràs – La Faldeta) i Isabel Vida (ESC Josep Mañé i Gavaldà – Raimat)

1. PRESENTACIÓ DE LA PROPOSTA DEL GRUP DE TREBALL

El grup de treball té com a objectiu generar un procés d'aprenentatge participatiu en el qual es pugui fomentar l'intercanvi d'experiències entre els centres i adaptar l'assessorament i la formació als objectius específiques generat a les sessions de treball.

Per arribar a tal objectiu, s'ha realitzat una proposta de sessions i calendari validat pels assistents:

1a sessió – 21 NOV: presentació i anàlisi de necessitats i prioritats

2a sessió – 16 GEN: plantejament de les propostes d'acció vinculades a les necessitats

3a i 4a sessió – 20 FEB i 16 ABR: espai obert a formació, assessorament o accions específiques relacionades amb la o les propostes generades

5a sessió – data oberta i pendent de concretar a principis del 2020: Intercanvi d'experiències. Avaluació. Per on continuem?

2. QUE HI TENIM?

Recursos a la web: a la [pàgina web de l'A21E de Lleida](#) hi ha un apartat de [RECURSOS](#). Aquí publicarem la informació dels possibles recursos i els procediments de sol·licitud. A l'apartat de [Recursos educatius](#) anirem penjant informació interessant de les diferents temàtiques. Actualment no hi són totes operatives però si hi ha informació [d'hort escolar](#).

Recordeu que si teniu un recurs estrella, em podeu enviar la referència i actualitzaré la base de dades.

Recursos pendents: com cada any hem d'avaluar les nostres possibilitats d'organitzar la comanda conjunta de terra i compost a finals d'any. Per tant, si teniu urgència d'aquest recurs, no us el podem facilitar.

Si al llarg del curs tenim la possibilitat de facilitar algun altre material, us avisaríem per correu a tots els centres.

Altres recursos: disposem d'altres recursos com a rastres, llavors, etc., que podem deixar en préstec curt (2 setmanes). Aquesta és una pràctica poc explorada, i per tant no gaire àgil, perquè ara mateix no tenim una base de dades amb els possibles recursos. Però si teniu alguna sol·licitud específica, poseu-vos en contacte a: agenda21escolar@paeria.es amb l'**assumpte [préstec material]**.

Per saber que tipus de material tenen els centres hem fet la **dinàmica del mandala**, en la qual els centres s'anaven passant un cordill si coincidien amb recursos, materials, problemàtiques, etc. D'aquesta forma vam visualitzar que hi ha centres amb característiques especials (implicació, recursos, condicions ambientals del terreny, etc.) que afavoreixen o dificulten la realització d'algunes activitats).

3. EN QUÈ PUNT ESTEM?

Vam realitzar una **dinàmica real - ideal**, en dos grups per explorar l'ambientalització d'espai i currículum, l'organització i implicació als projectes vinculats als espais verds dels centres.

CARTELL REAL:

Organització – Si hi ha comissions però no està tan clar si hi ha o no un projecte clar i redactat. Es detecta un problema amb el canvi de responsables i el traspàs d'informació dins del centre però també amb l'A21E. Aquestes mancances de l'organització dificulten realitzar un procés d'avaluació.

Planificació - Es genera una planificació anual (excloent l'època d'estiu). Les comissions planifiquen les accions als diferents cicles educatius.

Currículum – Es realitzen treballs per projectes i s'avaluen capacitat i dimensions. (Els problemes d'organització dificulten aquesta avaluació).

Participació - 1 figura o 2 persones conformen la comissió. Per a la realització dels projectes hi ha col·laboradors: altres entitats, famílies, comunitats d'aprenentatge i ajuntament.

Espai – Hi ha una diversitat de models d'hort (talús, palots, parterres, a terra), hi ha activitats a l'aula i al laboratori. No hi ha una visió clara sobre altres materials (caseta, reg, etc.)

CARTELL IDEAL:

Ambientalització – L’hort escolar ideal tindria: un espai adequat per fer hort, un compostador, arbres i plantes diverses i biodiversitat.

Participació – Als projectes d’hort escolar ideals comptaria amb la participació de: 1) l’alumnat, amb grups reduïts de treball directe amb interès i motivació; 2) les famílies i l’entorn, amb més implicació i vinculats a un Pla d’entorn (possibilitat d’obrir els horts escolars al barri. Exemple Nou Barris a Barcelona); 3) els docents, coordinats per la comissió de l’Agenda 21 Escolar; i 4) els serveis i suports externs, amb col·laboracions de la UdL, l’ETSEA o la Facultat d’Educació, amb la Paeria, el Departament d’Ensenyament, Unió de Pagesos o organitzacions professionals agràries.

Currículum – Caldria un seguiment del projecte d’hort vinculat a les competències i la interdisciplinarietat.

Organització – Caldria un horari establert per no anar repescant hores, una organització de l’espai i dels materials, recursos i eines en general. Destaca la necessitat de tenir més temps i recursos humans per poder dur a terme una organització i projecte ideal.

Un comentari realitzat per la coordinadora de l’Agenda 21 Escolar de Lleida ha estat el fet de constatar que la dinàmica s’ha centrat a avaluar els horts escolars i no pas l’espai verd escolar amb el seu conjunt. La qual cosa reflecteix la importància dels horts escolars als centres i la mancança generalitzada d’entendre l’ambientalització de l’espai com a un tema més ampli. Aquesta visió tan centrada a l’hort escolar pot generar problemes de motivació als centres que per diverses raons no tenen hort escolar o les condicions no són adients i no veuen alternatives per l’ambientalització de l’espai i el currículum.

4. NECESSITATS I PRIORITATS

Cada centre ha tingut 3 pots-its per indicar quines són les necessitats principals que observen després de reflexionar sobre les diferències entre els horts i els espais verds escolars reals i ideals.

Hem fet una gràfica amb dos eixos: Importància i Urgència en la qual cada centre ha localitzat els seus pots-its.

Tendències clares:

Importància alta i necessitat urgent: millores en l’organització.

Pots-its: 1) Implicació i organització per part del claustre. No creuen en el projecte; 2) Millor organització i planificació; 3) Temps, organització i planificació; 4) Traspàs d’informació (relacionat també amb el claustre).

Importància alta i necessitat entre urgent i a futur: gestió dels recursos.

Post-its: 1) Organització de material i protecció de l'espai; 2) Bon espai amb recursos de qualitat; 3) Organització de materials i protecció d'espais; 4) Recursos per ampliar àmbits de treball; 5) Recursos materials i humans; 6) Col·laboració Externa i Intercanvi.

Importància alta i necessitat més bé a futur: millorar l'eficiència dels projectes.

Post-its: 1) Productivitat d'esforços i temps; 2) Crear un projecte realista; 3) Repensar la programació; 4) Inserció al currículum; 5) Donar un sentit al projecte (currículum/planificació).

Importància mitjana i necessitat a futur: potenciar la biodiversitat.

Post-its: 1) Potencial la biodiversitat; 2) Obrir la mirada, ampliar l'hort amb biodiversitat, experimentació.

Importància baixa i necessitat més bé a futur: Avaluació (1 pots-its).

Les necessitats i la prioritat reflectides durant aquesta última dinàmica seran el punt de partida a la 2a sessió del Grup de Treball d'Hort Escolar i Biodiversitat.